

Lesplan

Gemaakt door Kris Delrue, Sjabi Puurs, België

Titel van de activiteit: The Rule of Law: de rechtsstaat	Onderwerp: maatschappelijke Vorming / Burgerschap
Leeftijdsgroep: 12-13 jarige leerlingen (eerste graad SO)	Duur: 60 - 80 minuten

Deze les sluit aan bij burgerschapscompetenties zoals actieve participatie, sociale verantwoordelijkheid)

Leerdoelen

Leerlingen worden aangespoord om actief deel te nemen in de eigen omgeving en de maatschappij.

Lesmethode:

Activerend en ervaringsgericht leren

Onderwijsleergesprek

Coöperatief leren (werken in kleine groepen)

Lesmethoden:

- Klasgesprek / onderwijsleergesprek
- Groepswerk / rollenspel
- Creatieve opdrachten (kwartet)
- Reflectie & presentaties
- Rollenspel / simulatie

Materiaal / Hulpmiddelen / Technologie:

Bord of digitaal scherm

Papier en stiften (of tablets/laptops)

Werkblad democratie (bijlage 1)

Sjabloon voor Groepswerk mini-partijprogramma (bijlage 2)

Stembriefje The rule of law (bijlage 3)

PPT The rule of law (bijlage 4)

Motiverende fase: Introductie – “Leven zonder regels?” (5 min)

Onderwijsleergesprek

PPT The rule of life (bijlage 4)

Leerlingen laten ervaren waarom regels en wetten noodzakelijk zijn.

Lkr:

“Stel je voor: morgen zijn er geen regels meer.”

“Niet op school” “Niet op straat.” “Niet online.”

“Wat zou er gebeuren?”

Lln:

“Iedereen doet wat hij wil.”

“Er is ruzie.”

“De sterksten winnen.”

“Niemand voelt zich veilig.”

Lkr:

“Zou dat eerlijk zijn voor iedereen?”

“Wat ontstaat er dan? “

Lln:

“Nee.”

“Sommigen hebben meer macht.”, machtsmisbruik, chaos, willekeurigheid,

“Je wordt niet beschermd.”

Lkr:

“Wat kunnen we hieruit besluiten?

Waarom is er nood?

Lln : regels, afspraken

Lkr: Deze les ontdekken we:

Waarom de samenleving wetten nodig heeft en hoe die wetten ontstaan?

LEERFASE : Wat is Rule of Law & hoe ontstaan wetten?

Wat is The Rule of Law? (5 min)

Onderwijsleergesprek

Lkr: Kan je dit begrip vertalen? Rule? Law?

Lln: “Regels?”, “Wetten?”, “Rechtbank?”, ...

Lkr: (uitleg, interactief): “Rule of Law

Om een land te besturen zijn duidelijke afspraken nodig die door iedereen nageleefd moeten worden. Deze afspraken noemen we ook wetten.

Lkr: “Voor wie gelden wetten?”

Lln: “Voor iedereen.”,

Leerkracht noteert kernwoorden op het bord:

The Rule of Law: de rechtsstaat

Rule of law

wetten gelden voor iedereen

Lkr: Wat gebeurt er wanneer iemand de regels overtreedt/niet naleeft?

Lln: Die kan een sanctie, boete of straf krijgen.

Lkr: Regels zijn afdwingbaar. Er kan een sanctie worden uitgesproken. Door wie?

Lln: (mogelijke antwoorden) "Een rechter.", "De rechtbank."

Leerkracht noteert kernwoorden:

handhaving, controle, sanctionering gebeurt door onafhankelijke personen.

Voorbeeld: bevoegde rechtbanken zijn onafhankelijk.

Hoe komen wetten tot stand? (EU-breed, schematisch) (10 min)

Werkvorm: doceren

PPT: bijlage 4

Werkblad Rule of law : bijlage 1

Leerkracht legt uit in democratische landen (EU) ontstaan wetten meestal zo:

LKR: Van wetsvoorstel tot wet

Fase 1 – Probleem of idee

Er is een probleem of een idee in de samenleving.

Voorbeeld: Het gebruik van E steps doet het aantal ongevallen toenemen.

Fase 2 – Wetsvoorstel

Politici (parlementsleden) maken een wetsvoorstel: een plan voor een nieuwe regel.

vb., steps mogen maximaal 25 km/uur rijden en helm dragen op een step is verplicht.

Fase 3 – Bespreking in het parlement

Het parlement bespreekt het voorstel. Er wordt geluisterd, gediscussieerd en soms aangepast.

Fase 4 – Stemmen

Parlementsleden stemmen.

Meerderheid voor → het voorstel gaat door.

Geen meerderheid → het voorstel stopt.

Fase 5 – Bekrachtiging

Na goedkeuring wordt de wet officieel bevestigd (door regering/staatshoofd, afhankelijk van het land).

Fase 6 – Uitvoering

De wet wordt bekendgemaakt in het staatsblad en toegepast. Iedereen moet zich eraan houden en wet naleven.

Wat gebeurt er bij niet naleven van de wet: je kan een sanctie krijgen.

Lkr: We gaan nu zelf in de klas ervaren hoe dit in de praktijk gebeurt.
Als vervolg op les Democracy@school organiseren een mini-parlement@school.

Duurtijd : voorbereiding 7 minuten, presentatie 3 minuten per groepje.
Werkvorm: coöperatief leren

Groepswerk zie werkblad Democracy@school: the rule of law (bijlage 2)

Lkr: Tijdens de vorige lessen werkte je in groep aan een advies voor de directie van jouw school. De directeur ging akkoord met volgende regel die jullie voorstelden:

Regel:

.....
.....
.....
.....

Lkr: Nu ga je deze regel uitwerken tot 'echte wet'.

We werken in dezelfde groepjes al bij het Democracy@school project.
Per groepje vul je 1 blad in. De voorzitter van de groep licht het wetsvoorstel toe.

Lkr: Jullie schrijven een wetsvoorstel waarbij je op de volgende vragen een antwoord geeft:

- Wat betekent deze regel concreet?
- Wanneer overtreed je de regel?
- Wat is een eerlijke sanctie?
- Wie controleert dit?
- Is de sanctie voor iedereen gelijk?

Na voorstelling hangt lkr. wetsvoorstel aan bord.

Nadat alle groepen hun wetsvoorstel toegelicht hebben volgt synthese voorstellen.
door leerkracht.

Lkr tekent ondertussen tabel op bord met:
Naam partij en kernwoord wetsvoorstel

Na de voorstelling van alle wetsvoorstellen volgt een klassikale stemming we over elk voorstel.

Stembiljet in bijlage 3.

Welke voorstellen halen een meerderheid van de stemmen?

The Rule of Law: de rechtsstaat

Wie zal hier de straf/sanctie bepalen bij niet naleven van de regel/wet?
Synthese: link terug naar schema van wetsvoorstel tot wet.
(maar wel met aandacht voor specifieke situatie school)

SLOTFASE (5 min)

Reflecterend onderwijsleergesprek

Lkr: “Wie kan in één zin zeggen wat Rule of Law betekent?”

Lln: “Dat /regels en wetten voor iedereen gelden.”, “Dat niemand boven de wet staat.”, “Dat regels eerlijk zijn.”, Regels zijn afdwingbaar. Wie ze niet naleeft krijgt een sanctie.

De gekozen wetsvoorstellen worden gebundeld en aan de directeur van de school gegeven. Wie weet worden ze ook echt opgenomen in het schoolreglement!

Evaluatie:

<https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=wxLA5YicUUGxofy7tigPKdAUtP7RNGxKioYHLGL7ZVBUODJYUVkxSzBEWkUwMFIEVjhPTDNMSzkwQS4u>